

Fyrbodal 	Publiceringsdatum 2023-10-17	Sida 1 (25)
Projektnamn Våra Rum	Dokumenttyp Slutrapport	Version 1.0

Våra Rum

Slutrapport

Innehållsförteckning

1	Några ord från projektledaren	3
2	Bakgrund och mål.....	4
2.1	Bakgrundsbeskrivning.....	4
2.2	Syfte.....	4
2.3	Gestaltad livsmiljö	4
2.4	Mål.....	6
2.4.1	Övergripande mål	6
2.4.2	Projekt mål	6
3	De olika kommunernas processer	7
3.1	Sotenäs kommun	7
3.2	Orust kommun.....	9
3.3	Melleruds kommun	11
3.4	Vänersborgs kommun.....	14
4	Organisation och bemanning.	18
4.1	Roller, ansvar och befogenheter	18
4.2	Kommunikation	19
4.3	Press runt projektet.....	19
5	Intervjuer/utvärdering	20
6	Slutsatser och lärdomar	22
7	Nästa steg efter pilotprojektet Våra Rum	25

	Publiceringsdatum 2023-10-17	Sida 3 (25)
Projektnamn Våra Rum	Dokumenttyp Slutrapport	Version 1.0

1 Några ord från projektledaren

Våra Rum är ett projektnamn som säger så mycket. Ordet ”rum” antyder en plats för människan att leva i, en plats som kan inredas och iordningsställas så att dess invånare kan trivas. Ordet ”våra” betyder att det är platser som är till för fler än en, och båda orden tillsammans pekar på de platser som är till för gemenskapen, det vill säga de offentliga miljöer som vi äger tillsammans genom vår skattefinansiering och som är till för alla invånare.

Flertalet av oss satsar både mycket av vår tid och våra pengar till att skapa trivsamma hem, både inomhus och -för de av oss som har förmånen – utomhus. Lika viktigt som det är att trivas i vårt hem är det naturligtvis att vi trivs i de offentliga miljöerna, i vår stad eller ort. Och de organisationer som satsar på att skapa trivsamma offentliga rum, det vill säga vackra, trygga och funktionella platser, visar tydligt för invånarna att de och deras trivsel är viktiga.

Begreppet som togs fram för politikområdet gestaltad livsmiljö, ökar möjligheterna för ett samhälle att skapa trivsamma offentliga rum. En anledning är att begreppet inbegriper och lyfter vikten av samverkan och invånardialoger. Genom dialogerna får beslutsfattarna både veta vad invånarna faktiskt önskar och sedan möjligheten att förankra de slutliga planer som önskemålen lett till. För att nå målen i gestaltad livsmiljö krävs också ett tvärsektorielt samarbete i kommunen, vilket är nödvändigt för att få med alla aspekter in i utvecklingsarbetet, och att alla verksamheter är med i arbetet ända från starten. Exempel på verksamheter är samhällsplanering, boende, kultur och konstnärlig gestaltning, miljö, sociala frågor, utbildning, forskning, transporter, handel och tillgänglighets- och konsumentpolitik. Både dialog och samarbete kräver tid, särskilt när det är nytt, men resultatet i slutändan blir oftast bättre och mer kostnadseffektivt på sikt.

Pilotprojektet Våra Rum – Samverkan för gestaltad livsmiljö närmar sig slutfasen. Vägen dit har sett olika ut i de medverkande kommunerna, då deras förutsättningar och ingång i projektet har varierat. Längre fram i rapporten beskrivs flera av de utmaningar och lärdomar som processen har bidragit med. Men alla de fyra kommunerna, Vänersborg, Mellerud, Sotenäs och Orust, avslutar projektet med en färdig handlingsplan inför ett genomförandesteg, själva gestaltandet, och alla kommunerna har en färdig finansiering för detta steg eller en plan för finansieringen. Det ser lovande ut. Särskilt glädjande är förstås att Statens konstråd har valt att gå in med både finansiering och kompetens till gestaltningarna i Henån, Orust kommun.

Målet är att alla kommuner i Fyrbodals kommunalförbund erbjuds möjligheten att medverka i kommande projektomgångar med Våra Rum. Genom pilotprojektet får vi med oss värdefulla lärdomar och erfarenheter som kommunerna i kommande projektomgångar kan dra nytta av – även om alla kommuner och platser är unika. På så sätt ökar kunskapen, förmågorna och erfarenheterna av tillsammansarbete kring våra gemensamma rum för varje projektomgång.

	Publiceringsdatum 2023-10-17	Sida 4 (25)
Projektnamn Våra Rum	Dokumenttyp Slutrapport	Version 1.0

2 Bakgrund och mål

2.1 Bakgrundsbeskrivning

Fyrbodals kommunalförbund har sedan en lång tid arbetat med den samverkan som politik för gestaltad livsmiljö förordar, genom arbetet med Fyrbodalsmodellen. 2019 gavs Nätverkstan i uppdrag att följa upp hur arbetet med Fyrbodalsmodellen och 1 procents-regeln såg ut och både statistik och goda exempel finns i rapporten "Att eftersträva skönhet och transparens". Konstnärsnämnden har också gjort en större nationell uppföljning; "1 procent för konstnärlig gestaltning av miljö". Nätverkstans förstudie kompletterades i december 2020 av en rapport av Röd arkitektur: "Gestaltad livsmiljö i Fyrbodals – modell för samverkan".

Förstudien redovisades sedan för beredning i Fyrbodals nätverk för kulturansvariga och samhällsbyggnadschefer och i maj 2021 togs ett beslut i Arbetsutskottet att påbörja ett tvåårigt projekt med en basbudget på 2 miljoner kr. Projektstarten var 1 september 2021 och genomförandefas var 1 januari 2022 - 30 juni 2023, som senare förlängdes till 30 september samma år.

Fyra kommuner deltar i första pilotomgången; Mellerud, Orust, Sotenäs och Vänersborg och därefter är tanken att öppna upp för fler. Målbilden är att alla 14 kommuner ska genomgå en liknande process.

2.2 Syfte

Vi vill skapa miljöer som är tillgängliga för alla, upplevs som trygga, vackra och anpassade till de behov som finns i anslutning till platsen. Då kan de uppfattas som attraktiva och ge en känsla av stolthet. Projektet tar avstamp i den nationella politiken för gestaltad livsmiljö som belyser vikten av att omsorgsfullt planera och gestalta den fysiska miljön för att bidra till ett mer jämställt och jämlikt samhälle. Arbetet ska präglas av kvalitet, samverkan och dialog där det offentliga agerar förebildligt.

2.3 Gestaltad livsmiljö

Ett gemensamt skapande och en helhetssyn på den gestaltade livsmiljön är kärnan i politiken för arkitektur, form, design, konst och kulturarv. Det är en politik som på ett tydligt sätt tar utgångspunkt i människan: hennes behov och livskvalitet vid formandet och förvaltandet av våra livsmiljöer. Politiken utgår också från allas rätt till miljöer som är inkluderande, väl gestaltade och långsiktigt hållbara. Gestaltad livsmiljö är ett synsätt som bör finnas med i allt som berör vår fysiska miljö. Begreppet omfattar arkitektur, form, design, konst och kulturarv.

De nationella målen i gestaltad livsmiljö ska nås genom att:

- hållbarhet och kvalitet inte underställs kortsiktiga ekonomiska överväganden
- kunskap om arkitektur, form och design utvecklas och sprids
- det offentliga agerar förebildligt
- estetiska, konstnärliga och kulturhistoriska värden tas till vara och utvecklas
- miljöer gestaltas för att vara tillgängliga för alla
- samarbete och samverkan utvecklas, inom landet och internationellt

Propositionen "Politik för gestaltad livsmiljö" (Prop. 2017/18:110) presenterades i februari 2018 och tar ett helhetsgrepp om arbetet med den gestaltade livsmiljön och utgör en samlad nationell arkitekturpolicy. Det

	Publiceringsdatum 2023-10-17	Sida 5 (25)
Projektnamn Våra Rum	Dokumenttyp Slutrapport	Version 1.0

politiska målet slår fast att arkitektur, form, design, konst och kulturarv har avgörande betydelse i samhällsbygget eftersom den gestaltade livsmiljön påverkar alla människor i deras vardag utifrån bland annat hälsa och välbefinnande. Gestaltad livsmiljö ska, enligt politiken, ses som ett sammanhållet område där alla dessa perspektiv samspelar och berikar varandra. Målet för gestaltad livsmiljö är styrande för statens initiativ och kan vara vägledande för kommuner och regioner. Målet kompletterar andra nationella mål som berör den gestaltade livsmiljön. I propositionen nämns särskilt t ex Agenda 2030 och FN:s New Urban Agenda och politikområdet har även viktiga kopplingar till barnkonventionen.

Eftersom begreppet berör många sakområden är samarbete mellan olika kompetenser en grundförutsättning. Regeringen har i politikens utformning tagit fasta på detta och föreslår därför en mängd samarbeten på nationell, regional och lokal nivå. Såväl offentliga aktörer och näringslivet som vetenskapen och civilsamhället har här viktiga roller och ansvar. De offentliga aktörerna har en viktig roll i att visa vägen.

Vad gör en plats attraktiv? Denna fråga ställdes under hösten 2022 till de lokala projektledarna i Våra Rum och de listade följande kriterier:

Helheten: arkitekturen, omsorg om detaljerna, vackra material, rätt belysning, lummighet, att det finns saker att se, uppleva och göra, verksamhet som skapar rörelse och aktivitet, att det är lätt att orientera sig, att samspelet mellan olika delar fungerar och att platsen känns autentisk, inte konstlad. Helheten ska kännas genomarbetad så att platsen och dess delar blir begriplig.

De här sammanhängande delarna i en genomtänkt helhet sammanfattar begreppet och arbetsområdet gestaltad livsmiljö väl. De lokala projektledarna sammanfattade det ”som ett modernare, mer genomtänkt och hållbart sätt att planera våra livsmiljöer utifrån olika aspekter som trivsel, trygghet, estetik, funktionalitet, miljö- och klimatomfattig hållbarhet, infrastruktur mm”. De beskrev det också som ett helhetsperspektiv i samhällsplaneringen i vilket man tar hänsyn till många olika faktorer och med långsiktig planering.

Gestaltningen av en park handlar om så mycket mer än att placera ett konstverk i den. En av de lokala projektledarna i Våra Rum uttryckte följande: ”Det handlar om belysning, sittplatser, vem sittplatserna är till för, var barnen ska leka, hur tar man sig till och från platsen, finns det några träd, hur samspelar parkens utformning med omgivande byggnader eller annan miljö, mm?”

Gestaltad livsmiljö handlar avslutningsvis hur vi med arkitektur, form, design och konst kan förändra samhället och möta samhällsutmaningar. Den beskriver även vad arkitektur, form, design, konst och kulturmiljö gör och vilka kraftfulla verktyg de kan vara för faktisk förändring och hållbar utveckling. Gestaltad livsmiljö är både något fysiskt och ett synsätt. Det rör såväl ny bebyggelse som befintlig, såväl hus som det gröna och mellanrummen. Från de stora landskapen till dörrhandtaget, samt hela processen från översiktlig planering till genomförande och förvaltning. Utveckling och förvaltning av livsmiljön ska ske med hänsyn till människans möjligheter, behov och önskemål – i dag och i framtiden. Samverkan och medskapande med människor på platsen är därför avgörande för att nå målen och att starta de lokala processerna med medborgardialog är centralt.

Läs mer på:

<https://www.boverket.se/sv/samhallsplanering/arkitektur-och-gestaltad-livsmiljo/gestaltad-livsmiljo/politik/>

	Publiceringsdatum 2023-10-17	Sida 6 (25)
Projektnamn Våra Rum	Dokumenttyp Slutrapport	Version 1.0

2.4 Mål

2.4.1 Övergripande mål

I projektet Våra Rum ska kommuner prova, utveckla och etablera arbetsmodeller för förvaltningsövergripande samverkan. Fyra kommuner i Fyrbodalsregionen ska delta i projektets första omgång, som innebär att vi tillsammans utmanar och utvecklar det interna arbetet i de kommunala organisationerna. Dessutom ska invånarna, aktiva föreningar, markägare, lokala företagare med flera inkluderas i arbetet. Målet är att alla 14 kommuner ska ha genomgått en platsutvecklings-process, i nästkommande projektomgångar eller i ett förlängt projekt.

För att skapa en lokal inriktning för gestaltad livsmiljö är det viktigt att utgå från en samlad bild som start. Man behöver därför vara överens om viljan, avsiktsförklaring och sedan prioriteringar. Arbetet med en modell för samverkan för att nå målen i gestaltad Livsmiljö i Fyrbodalsregionen bör utgå från målen i gestaltad livsmiljö, Agenda 2030 och Fyrbodalsmodellen samt Västra Götalandsregionens 3 kulturstrategiska mål, som är att;

- utveckla inkluderande arbetsmetoder och stärka interkommunal samverkan som bidrar till delaktighet och hållbara livsmiljöer i hela Västra Götaland
- samordna rådgivning och resurser kring offentlig konstnärlig gestaltning för att i samarbete med kommunerna göra de offentliga miljöerna till mötesplatser för alla invånare
- öka invånarnas egenmakt och engagemang för en hållbar livsstil genom pilotprojekt, att främja interkulturell dialog och deltagande samt inspirera till förändrade konsumtionsmönster

2.4.2 Projekt mål

Syftet med modellen för samverkan är att stötta och finansiera ett strukturerat arbetssätt för att arbeta med lokala platsutvecklingsprojekt med koppling till Gestaltad livsmiljö, till exempel utveckling av en lokal mötesplats, anläggandet av ett konstverk i offentlig miljö eller en deltagardriven utvecklingsprocess av en byggnad/ort/plats.

Målet är dels att skapa förutsättningar för utveckling av den gestaltade livsmiljön och en ökad möjlighet till medskapande i lokalsamhällena i Fyrbodalsregionen, dels att ge en ökad samverkan mellan Fyrbodals kommunalförbund, kommunerna och lokalsamhället.

Huvudfrågor:

1. Stötta kommunernas arbete med den gestaltade livsmiljön och öka medskapande/delaktighet i processerna
Arbetssätt som samlar resurserna (kommun, KF, region mm) och säkerställer målen.
2. Integrera konst och kultur i det som redan görs
Samordning/samarbeten inom kommunen - aktivera hela samhällsplaneringen. Knyt an till Fyrbodals tidigare arbete.
3. Stimulera, stötta och kanalisera lokalsamhällets initiativ
Säkerställ medborgardialog och medskapande i arbetssättet
4. Samordna och fokusera satsningar – skapa momentum och synlighet
Utgå från målen om gestaltad livsmiljö och landa lokalt.

	Publiceringsdatum 2023-10-17	Sida 7 (25)
Projektnamn Våra Rum	Dokumenttyp Slutrapport	Version 1.0

3 De olika kommunernas processer

3.1 Sotenäs kommun

Sotenäs - Bovallstrands torg

Bovallstrand är en tätort i Sotenäs kommun i Bohuslän i Västra Götalands län, som ligger vid havet vid Bottnafjorden. Orten är ett gammalt fiskeläge och bebyggelsen från 1800-talet och början av 1900-talet finns i stort sett kvar i samhället vilket har ett centralt torg och en F-3 skola. I Bovallstrand bor det knappt 450 personer och befolkningen mångdubblas sommartid.

Utgångspunkten för Våra Rum i Bovallstrand var att utveckla torget som ligger centralt i orten. Torget fungerar idag huvudsakligen som parkeringsplats, men utgör även entré till samhället från vattnet och som mötesplats för såväl lokalbefolkning som turister. I och med ICA:s flytt från platsen våren 2022 har kommunen beslutat att genomföra en renovering av ytan, med mer fokus på och plats för umgänge och möten. Kommunen anlidade en konsult (Norconsult) som tog fram ett dispositions-/gestaltungs-förslag för torget. Planen var ursprungligen att entreprenad för arbetet skulle kunna handlas upp under hösten 2022, för att renoveringsarbetet skulle kunna vara klart inför sommaren 2023. Det fanns ca 1,4 miljoner kr avsatt för upprustning av torget, inklusive arvodet till den projekterande konsulten för att ta fram gestaltungs-förslaget. Därutöver har Rådet för offentlig konst i Sotenäs kommun avsatt 400 000 kr för konstnärlig gestaltning av torget. Budgeten för ombyggnationen har senare utökats.

3.1.1 Process

Ett av syftena med projektet Våra Rum är att skapa förutsättningar för samverkan mellan flera olika perspektiv kring utveckling av platsen, och vi såg att en dialog- och samverkansprocess kring torget kunde flätas samman med planering och projektering av platsen. Vi bjöd in till två möten, ett möte med näringslivet i början av oktober och sedan en workshop senare samma månad med bland annat föreningar, näringsliv och allmänhet. Till den andra workshopen kom ett 50-tal personer och samtalet blev bra. De olika gruppernas tankar utgör grund till den enkla handlingsplan som tagits fram. Som underlag till workshopen användes det dispositions-förslag för ytan som Norconsult tagit fram. I förslaget markerades ett par avgränsade ytor mot gamla ICA-affären samt gaveln mot restaurang "Bryggcaféet" som möjliga för synpunkter och idéer för användning, gestaltning och konstnärlig utsmyckning.

Under våren 2023 genomfördes en dialog med eleverna i Bovallstrands skola. Samarbetet för detta delprojekt av Våra Rum organiserades av kommunens kultursekreterare och klassens lärare samt Sotenäs kommuns ungdomsutvecklare. En representant från Rådet för offentlig konst deltog också. Den konstnär som deltog i processen med barnen finansierades med medel från projekt Våra Rum. Alla elevernas skulpturförslag fanns att beskåda i en utställning i matsalen i Bovallstrands skola den 24 maj. Allmänheten bjöds in även till detta tillfälle som en uppföljning av den tidigare medborgardialogen i oktober 2022 och en liten del av mötet avsattes för allmänhetens tankar kring barnens förslag och processen.

Gällande omarbetningen av torget sköts det fram på grund av att kostnaderna blev högre än de medel som hade avsatts. Istället för att färdigställa torget inför sommaren 2023, kommer torget byggas om först hösten 2023 och budgeten har utökats för att ombyggnationen ska kunna genomföras. Förslaget följer dock det ursprungliga gestaltungs-förslaget från hösten 2022 och de tankar som tillvaratagits från dialogerna handlar enbart om den konstnärliga utsmyckningen.

	Publiceringsdatum 2023-10-17	Sida 8 (25)
Projekt Våra Rum	Dokumenttyp Slutrapport	Version 1.0

3.1.2 Organisation

I Sotenäs har projektgruppen bestått av en mycket liten arbetsgrupp på två personer från kultur samt tekniska avdelningen. Projektledare var från början kommunens kultursekreterare. Från januari 2023 ersattes han delvis av en vikarie. Deltagaren i arbetsgruppen från tekniska, slutade i maj 2023 och ersattes då av sin chef, som även deltagit i vissa möten tidigare. Chefen på samhällsbyggnad har varit representant i styrgruppen.

3.1.3 Resultat och effekter

Gruppens utvärdering av de målsättningar som satts upp för kommunen:

- Förvaltningsöverskridande arbetsprocess**
Det förvaltningsöverskridande arbetet har varit en utmaning då det saknades förankring på samtliga nivåer inom kommunen. Man har även tidigare haft enstaka medborgardialoger, men i fallet Bovallstrands torg saknades det tillräcklig förankring i både planarbetet och budgeten i båda förvaltningarna för att ge medborgardialogen optimala förutsättningar. Gruppen har bara varit representerad av två förvaltningar (Kultur- och fritid på Utbildningsförvaltningen och Samhällsbyggnadsförvaltningen), och andra avdelningar/förvaltningar har inte varit representerade. Lärdom av detta är att projekt måste involvera de berörda förvaltningarna redan i planeringsstadiet och att medborgardialoger måste hållas innan några planer har fastlagts.
- Få med ökad kompetens inom området medborgardialog i Sotenäs kommun, vi behöver därför dokumentera processen så att det går att se tillbaka och beskriva för andra inom organisationen.**
Vi har dokumenterat processen noggrant och den kan beskrivas för andra inom organisationen. Det erbjudande som fanns att inom ramen för Våra Rum erbjuda en utbildning i medborgardialog var svårt att få till rent praktiskt.
- Ett faktiskt och konkret inslag på torget som folk tycker om och känner sig delaktiga i.**
Projektet kommer landa i ett faktiskt och konkret inslag av en konstnärlig utsmyckning på torget, som förhoppningsvis både kommer att bli omtyckt och att man som medborgare känner sig delaktig i.
- Politisk förankring**
Projektet har förankrats väl med Rådet för konst och offentlig miljö, men det är mer otydligt hur övrig förankring med politiken har skett.

Aktiviteter och medverkande:

Antal genomförda projekt och aktiviteter: Ett pågående projekt; arbetet med den konstnärliga utsmyckningen. Fyra genomförda workshops, med åsiktsinhämtning av medborgare i olika åldrar.

Antal medverkande i processen: (t ex medborgare, konstnärer, arkitekter):

Konstnärlig utsmyckning: En konstkonsulent, två konstnärer, kultursekreteraren, Rådet för konst och offentlig miljö = ca 14 personer

Fyra genomförda workshops, med åsiktsinhämtning av medborgare i olika åldrar;

Workshop med näringsliv = ca 12 personer

Workshop med medborgare = ca 50 personer

Process med barn = ca 12 barn + fem vuxna

Uppföljning process barn = ca 35 personer

Antal olika typer aktörer som medverkar (föreningar, medborgare, näringsliv, tjänstemän från olika förvaltningar): Medverkan har skett från såväl föreningar, medborgare, näringsliv som tjänstemän från olika förvaltningar inom kommunen. Skolan och skolbarn har även varit medverkande.

3.2 Orust kommun

Orust - Henåns Entréer

Henån ligger vid kusten på norra Orust och är kommunens centralort. Här bor ca 2500 personer året runt, men samhället har en betydande ökning av invånare under sommarhalvåret då hela kommunen har många turister och sommarboende. Orten har sitt namn efter ån som mynnar söderifrån, genom samhället och ut i havet. Henån var Orust första badort i och med en ångfärjeförbindelse som senare lades ned som konsekvens av att Tjörnbronarna och Nötesundsbron byggdes.

Utgångspunkten för Våra Rum i Henån har varit två pågående parallella projekt kring ån och centrumområdet söder om Röravägen. Dels ett investeringsprojekt med syfte att skredsäkra å-kanterna inklusive nyetablering av gångstråk och mötesplatser, dels ett detaljplanearbete med syfte att skapa nya byggrätter för service och bostäder samt säkerställa fler pendelparkeringar vid den södra entrén till Henån, samt ett parkområde kring ån. Inom detaljplanen har en kommunalägd byggnad, Brohuset, samt en parkeringsplats i norra hamnen identifierats som lämplig plats för projektet. Önskemålet har varit att koppla Våra Rum till dessa projekt eftersom de har beslutad finansiering och med säkerhet kommer att genomföras.

3.2.1 Process

Projektarbetet inleddes under våren 2022 med en inledande diskussion kring val av plats för att säkerställa att alla rimliga alternativ kommit upp på bordet innan beslut fattades om att jobba med utgångspunkt i å-stråket och detaljplaneringen i anslutning härtill. I diskussionen deltog en bred grupp där både chefer och medarbetare från planerings sidan, exploatering, stadsmiljö, näringsliv och lokalförsörjning ingick. Därefter valdes projektledare och representanter som skulle jobba operativt i projektgruppen. Projektarbetet kom sedan igång ordentligt i september 2022 och inleddes med samtal om avgränsning av geografi och frågeställningar, faser för arbetet samt vilka målgrupper som skulle prioriteras. Projektgruppen tog också fram och enades om målsättningar för projektet.

En av målsättningarna i delprojektet var att få in synpunkter från ungdomar i Henån. Projektgruppen kom fram till att man ville bjuda in ungdomsrådet tillsammans med företagarföreningen som två särskilda målgrupper att utgå ifrån, när dialogen i ett nästa steg skulle breddas för att inkludera Henåns alla invånare. Projektgruppen kom också fram till att dialogen skulle delas upp i generella frågor kring Henån och specifika frågeställningar kring några avgränsade områden kring ån, busshållplatsen och pendelparkeringen.

Härefter följde ett planerings- och förankringsarbete för att förbereda de två workshoppar som skulle genomföras under hösten. Detta arbete inkluderade för-möten med både ungdomar i Ungdomsrådet och representanter för företagarna i Henån, liksom förankring av processplanering samt frågeställningar hos politiken.

Den första workshoppen resulterade i givande samtal över generationsgränserna och gav ett mycket bra underlag för kommande, öppna workshop för allmänheten. Vid den uppföljande dialogen deltog ungdomsrådet som representanter för sina förslag till utveckling av Henån. Även denna workshop genererade värdefulla samtal om befintliga värden och önskad utveckling i Henån.

	Publiceringsdatum 2023-10-17	Sida 10 (25)
Projektnamn Våra Rum	Dokumenttyp Slutrapport	Version 1.0

Efter sammanställning och bearbetning av allt material från workshoparna presenterades arbetet för politiken tillsammans med ett förslag till fortsatt process. Detta innehöll bland annat uppföljning och återkoppling till workshop-deltagarna och övriga intresserade Henån-bor. Politiken var nöjd och gav grönt ljus till fortsättningen. I samband med detta uppstod en intern diskussion på förvaltningen samhällsplanering om resursåtgång samt omfattning av dialogarbete med medborgarna.

Projektgruppen jobbade dock vidare med innehållet och gjorde ett viktigt arbete med beskrivning och prioritering av de olika projektidéer som sållats ur det ursprungliga materialet. Under våren 2023 fanns ett förslag till handlingsplan som innehöll fyra till fem prioriterade delprojekt utmed ån som på olika vis kan involvera ungdomar (och andra) i gestaltningen av de gemensamma rum som valts ut.

Strax innan sommaren beslutade Statens konstråd att tillsammans med Orust kommun avsätta medel för att genomföra ett eller några av dessa projekt i en konstnärlig process tillsammans med lokala ungdomar i ett projekt som påbörjas under hösten 2023. Statens konstråd bidrar också med en curator-kompetens in i projektet.

3.2.2 Organisation

Projektgruppen bestod av mellan fem och sju personer med bred kompetens från kommunens organisation: näringsliv, kultur- och fritid, mark och exploatering, planering och park. Projektet samordnades först från planerheten, därefter från kulturförvaltningen. Representant i styrgruppen; sektorschefen för samhällsutveckling (som ansvarar för både kultur/fritid och samhällsbyggnad).

3.2.3 Resultat och effekter

Gruppens utvärdering av de målsättningar som satts upp för kommunen:

- **Sammankoppla kultur, konst och samhällsplanering.**
Ja, det har fungerat bra. Detta är tydligt i alla de prioriterade projektförslagen.
- **Identifiera vilka konkreta kvaliteter som behöver komma till för att få till en bra helhet i samhället.**
Det har kommit fram många synpunkter och förslag från allmänheten vid de två dialogtillfällena, både konkreta och mer "flytande" förslag. Projektgruppen har behövt sortera i dessa men landat i en representativ sammanställning. Förslagen har presenterats i ett antal olika möten på förvaltningens enheter, och även i politiska forum. Det är dock lite svårt med förankringen och att "hålla kvar" den här typen av kunskap då det saknas ett naturligt forum för detta.
Projektgruppen tror dock att dialogerna och de synpunkter och förslag som framkommit har skapat en medvetenhet om rumsliga kvaliteter och satt igång diskussioner på olika håll i kommunen (både inom organisationen och ute i samhället).
- **Utvidga kvaliteterna från torget och hamnen.**
-
- **Binda ihop de allmänna ytorna inom stråket mellan brohuset, norra hamnen, ån och väg 160.**
Endast södra delen av Henån och ån ingår i de prioriterade förslagen för genomförande.
- **Inbjudande och trivsam gestaltning som en röd tråd genom Henån.**
Detta är huvudinriktningen i de prioriterade förslagen, så om dessa genomförs (eller flera av dem) så har vi absolut lyckats. Ju fler lager av det som föreslås, desto tydligare och mer inbjudande. Men då med fokus på å-stråket, snarare än hela Henån.
- **Koppla ihop gestaltningsfrågorna med de pågående investeringsprojekten.**
Ja, det har vi gjort och det har varit en förutsättning för den prioritering som vi har gjort.

- **Samverkan inom organisationen, men också formaliseringen så att kommunen kan fortsätta samverka på ett strukturerat sätt.**

Samverkan över enhetsgränserna har fungerat väldigt bra. En svaghet från start har dock varit otydlighet kring rollfördelning, resurser och mandat vilket har försvårat arbetet en hel del. Senare under processen så har ledningen förstått detta och bland annat bildat styrgrupp för det fortsatta arbetet.

Det finns tydliga rutiner för hur det ordinarie "linjeuppdraget" ska utföras men när det kommer in uppdrag som är annorlunda i sin karaktär så fungerar det inte så smidigt.

- **Få in synpunkter och idéer från bland annat ungdomar och andra berörda.**

Ja, det har vi verkligen lyckats med och detta har uppskattats mycket bland annat av politikerna som lyft vikten av att skapa förutsättningar för ungas inflytande på det sätt som vi gjort i den här processen. Bra och viktigt att ungdomar/ungdomsrådet även kommer att delta i den fortsatta genomförandeprocessen.

- **Politisk förankring.**

Ja, när politikerna väl var informerade så har förankringen fungerat bra. Tyvärr informerades politiken lite för sent in i processen och det hade varit mycket bättre om de bjudits in/informerats från början.

Aktiviteter och medverkande:

Antal genomförda projekt och aktiviteter: Två workshops

Antal medverkande i processen: (t ex medborgare, konstnärer, arkitekter):

En workshop med två utvalda målgrupper; ungdomsrådet och företagarföreningen = 14 personer.

En workshop för allmänheten = ca 40 personer

Antal olika typer aktörer som medverkar (föreningar, medborgare, näringsliv, tjänstemän från olika förvaltningar): ungdomar (ungdomsrådet), näringsliv (företagarföreningen) och representanter från föreningslivet samt övrig allmänhet.

3.3 Melleruds kommun

Mellerud – Mötesplatser i Dals Rostock

Dals Rostock är en tätort i Melleruds kommun i Dalsland som ligger ca åtta km från kommunens huvudort Mellerud. Dals Rostock var tidigare en populär kurort. Järnvägen Göteborg-Oslo går genom samhället och en station anlades vid brunnen, som var anledningen till att järnvägen drogs via Rostock, ursprungligen kallad Dalslandsbanan. Av den numera rivna järnvägsstationen finns en modell i halv skala (byggd år 2000). I Dals Rostock bor ca 800 personer.

Utgångspunkten för Våra Rum i Dals Rostock var att knyta samman det arbete som Melleruds kommun och civilsamhället hade påbörjat i Västra Götalandsregionens satsning "Hållbara platser" (2021-2023) med en utveckling av fastigheten Karolinen och en utveckling av de centrala delarna av Dals Rostock. Genom "Hållbara Platser" hade Dals Rostock-borna fått möjlighet att gå samman och identifiera behov och utvecklingsmöjligheter. Fem olika arbetsgrupper hade bildats, med representanter både från kommunen och lokalsamhället och fem olika teman hade identifierats: evenemang, kommunikation, utomhusmiljö, näringsliv och mötesplatser. Gruppen som arbetade med mötesplatser var den som har haft svårast att hitta konkreta

	Publiceringsdatum 2023-10-17	Sida 12 (25)
Projektnamn Våra Rum	Dokumenttyp Slutrapport	Version 1.0

frågor att arbeta med, även om temat visat sig vara mycket viktigt för den lokala utvecklingen. Det planeras även för en ny tågstation i Dals-Rostock, vilket är en stor möjlighet för ortens utveckling och som är en viktig del av processen.

3.3.1 Process

Projektgruppen samlades första gången i mars 2022 och det diskuterades då om pilotprojektet skulle vara i Dals Rostock eller i Åsensbruk. På mötet beslutades att Dals Rostock skulle vara kommunens "case", men att gjorda erfarenheter skulle användas i nästa steg som skulle vara Åsensbruk. Med på första mötet var en representant från samhällsbyggnad och en person från kultur.

En målsättning var att planera för en välkomnande entré och utemiljö vid byggnaden Karolinen, en annan att skapa ett innehåll och en gestaltning som gör att människor vill och kan använda lokalerna på många olika sätt. Fastigheten Karolinen ligger centralt i byn och har tidigare fungerat som ett serviceboende för äldre, med mindre lägenheter i de övre planen och gemensamhetslokaler i bottenplan. Sedan äldreomsorgen omorganiserats och utvecklats till hemsjukvård, har de gemensamma ytorna i huset spelat ut sin roll. Melleruds kommun ville nu se om de, genom att samarbeta med det lokala föreningslivet, kyrkan och det lokala näringslivet, kunde skapa en mötesplats. Det exakta innehållet ville de utforma i dialog med det lokala förenings- och näringslivet. De ville även hitta en organisation där kommunen och det lokala föreningslivet kan samverka för att skapa en bemanning på plats samt skapa en tydlig och väl gestaltad gångväg ner mot centrum där den kommersiella servicen finns och till den framtida tågstationen. På det sättet ville man knyta samman ortens betydelsefulla punkter/noder/mötesplatser skola, Karolinen, lanthandel, den miniatyrstation som finns och utemiljön kring den. Gruppen ville även arbeta med hur utemiljön kring mataffären kan omgestaltas.

I projektets början skrevs en ansökan till Tillväxtverket, för utveckling kring mataffären, som dock föll på att avståndet mellan Böxfleckans livs och Mellerud var för kort. De fem arbetsgrupperna som arbetat i Hållbara platser jobbade vidare, bland annat med miljön kring matbutik, stationshuset och Karolinen. Under hösten 2022 togs en inredningsarkitekt in som extern expertis, delvis finansierad av projektet Våra Rum. Inredningsarkitekten tog fram ett koncept för inredningen, med fokus på återbruk, och med en workshop med en av arbetsgrupperna i Hållbara platser som utgångspunkt. Melleruds kommun kunde sedan, tack vare en avsatt kommunal budget, genomföra stora delar av förslaget och hyresvärden bekostade en ommålning enligt framtaget förslag. Nästan alla möbler är återbruk som antingen återanvänts från befintliga lokaler eller köpts in på andrahands-marknaden och målats om. Känslan blev en helt annan än den som präglade det tidigare seniorboendet.

I oktober 2022 bildades den ekonomiska föreningen KRAFTEN och processledaren från *Hållbara platser* valdes till ordförande. (Projektet Hållbara platser avslutades februari 2023.)

I december 2022 höll sedan processtöden från Våra Rum en workshop med utegruppen samt den lokala projektgruppen, där ett underlag till handlingsplanen togs fram. Utefter de tankar som framkom tog även ett par personer i gruppen fram en skiss för miljön kring stationshuset.

Under våren 2023 tog utomhusgruppen fram en skiss på parkmiljön till höger om stationshuset och en röjdag i cykelparken genomfördes. Eva Petrén (tidigare processledare Hållbara platser samt ordförande föreningen Kraften) träffade även ungdomarna från klass fem och klass sex på Karoliner skolan. Karolinen användes under hela våren av kyrkan i dess verksamhet men framåt maj var lokalerna i det närmaste klara och i samband med projektmötet med Våra Rum den 2 maj fick övriga kommuner se resultatet av processen.

	Publiceringsdatum 2023-10-17	Sida 13 (25)
Projekt Våra Rum	Dokumenttyp Slutrapport	Version 1.0

3.3.2 Organisation

I Mellerud har själva projektgruppen bestått av en liten grupp på tre-fyra personer med förankring både i kommunen och i civilsamhället. En unik erfarenhet i just Mellerud har varit det väldigt aktiva deltagande av den tidigare processledare för projektet Hållbara platser och nu ordförande i Kraften. Projektledare har varit chefen på samhällsbyggnad, som även har varit representant i styrgruppen.

3.3.3 Resultat och effekter

Gruppens utvärdering av de målsättningar som satts upp för kommunen:

- Projektet ska koppla till Hållbara platser**
Projektet har kopplat väl till Hållbara platser och det som har gjorts har grundats i det som framkommit i processen kring Hållbara platser. De två grupperna trygghetsgruppen och utomhusgruppen har särskilt kunnat arbeta vidare med sina frågor inom Våra Rum.
- Fungera som en "pilot" för servicepunkter i kommunen**
Projektet Hållbara platser har skapat en samverkan mellan kommun och civilsamhälle som kommer appliceras på andra platser.
Våra Rum processen har handlat om att gestalta och utforma en servicepunkt, Karolinen, och knyta ihop stråket mellan matbutik och skolan.
- Skapa konkret underlag för en handlingsplan för hur de mötesplatser som efterfrågas i projektet Hållbara platser både kan utformas och genomföras och hur de skulle kunna finansieras. Både äldre och unga har uttryckt behov och önskat detta.**
Inom Våra Rum har skapats en handlingsplan och olika mötesplatser har utformats. Planering och genomförande av mötesplatser Karolinen har genomförts, samt workshops och skisser på området kring lilla stationshuset. Man har även tittat på utformningen av centrumstråket mellan skolan och matbutik.
- Företagare på platsen bör engageras i Våra Rum.**
Vi har flera företagare som engagerats: Carro Anderberg som engagerades i inredningen av Karolinen. Kerstin Ljungkvist och Anna Falk, Falkens gröna, som har deltagit i utformningen kring lilla stationshuset samt även Mikael Olsson från Kroppefjäll som deltagit i dialogen kring utemiljön. Dialog har även skett med matbutikens ägare.
- Omsätta/förtydliga 1 procents-regeln (om konst i det offentliga rummet)**
Investeringsmedel har inte funnits, så regeln har inte kunnat appliceras.
- Dals Rostock ska uppfattas/profileras som Kulturort**
Ortens identitet som kulturort har beaktats i alla de olika projekt på platsen och har varit en utgångspunkt. Projektet har främst stärkt samverkan mellan kommun och civilsamhälle och även stärkt hela kulturlivet. Inredningen och skapandet av Karolinen kommer på sikt stärka kulturlivet i Dals Rostock. Nya personer har genom projektet besökt platsen även fått upp ögonen för orten.

Aktiviteter och medverkande:

Antal genomförda projekt och aktiviteter: Ett projekt kring Karolinen samt två aktiviteter; workshopar utomhusmiljö.

Antal medverkande i processen: (t ex medborgare, konstnärer, arkitekter):

Ett 20-tal personer har medverkat i arbetet med Våra Rum. De medverkande har varit medborgare, konstnärer, trädgårdsmästare, inredningsarkitekt, näringsidkare.

	Publiceringsdatum 2023-10-17	Sida 14 (25)
Projektnamn Våra Rum	Dokumenttyp Slutrapport	Version 1.0

Antal olika typer aktörer som medverkar (föreningar, medborgare, näringsliv, tjänstemän från olika förvaltningar): Medverkan har skett från såväl föreningar, medborgare, näringsliv som tjänstemän från olika förvaltningar inom kommunen. I arbetet med Karolinen har även medverkan från Svenska kyrkan, Kulturbuket, och musikskolan varit viktigt.

3.4 Vänersborgs kommun

Vänersborg – Brålanda centrum

Brålanda är en tätort på Dalsboslätten och ligger ca 24 km norr om Vänersborg, utmed väg E45. Brålanda växte till i och med järnvägsstationen i slutet av 1800-talet, och ligger mitt i ett traditionellt jordbruksområde, vilket den höga spannmålssilon som syns vida omkring vittnar om. I Brålanda bor ca 1500 personer.

Utgångspunkten för Våra Rum i Brålanda är det pågående arbetet med en fördjupad översiktsplan (FÖP) för orten. FÖP:en handlar i huvudsak om en ombyggnad av E45 samt en återetablering av tågstopp i samhället vilket även inkluderar en diskussion om flytt/ny placering av stationen. FÖP:en innehåller även frågor om rekreation och en ringled. Genom FÖP:en vill kommunen bland annat också stärka GC-kopplingar inom tätorten, men också för att skapa kopplingar till naturområden och målpunkter utanför.

3.4.1 Process

Projektgruppen samlades första gången i mars 2022 och på första mötet valdes Brålanda ut som den plats man ville arbeta med efter en grundlig genomgång av ett tiotal olika potentiella platser.

Projektgruppen resurssattes med bred representation redan från start. Under de inledande projektgruppsmötena låg fokus på diskussioner om deltagare och mandat – frågor om vem och varför (representant i projektgruppen), brist på tid, etc. Det fanns ingen tydlig projektledare, eftersom personen som fått uppdraget inte upplevde sig ha tid eller tillräckligt mandat. Vidare diskuterades vilken eller vilka målgrupper som skulle lyftas fram – inom kort rådde konsensus kring att prioritera målgruppen barn och unga. Gruppen blev ganska snart enig om att det vore lämpligt att ha en handlingsplan att arbeta vidare med efter Våra Rum-processen, som ett delresultat av projektarbetet, och gärna ett påbörjat genomförande (bygg/gestaltning); ett konkret resultat. Detta (tanken om en handlingsplan) resulterade i sin tur i en idé om att bilda en grupp av politiker och tjänstepersoner som skulle följa upp säkerställa genomförandet av en handlingsplan, och att liknande processer skulle sättas igång i fler orter i kommunen.

Som stöd i att genomföra en bra och kvalitativ dialog med barn och unga i Brålanda introducerades metoden Arkitekter i Skolan (AiS)* för att användas som verktyg för samverkan med elever på Brålandaskolan. En barnkulturstrategi bjöds in för att kvalitetsgranska metoden för kommunens räkning samt skapa kontakt och förankra gentemot skolan. Därefter fattades beslut om att använda metoden med särskilt processtöd för denna fas av projektet Våra Rum.

I oktober 2022 tillsattes en ny projektledare (med erfarenhet av Våra Rum) och gruppen omformades något. Under cirka fyra projektgruppsmöten genomförde gruppen ett gemensamt arbete kring formulering av målsättningar för arbetet med Våra Rum lokalt, förslag till processplanering (med metoden AiS som första fas, och därefter bredare dialog med övriga medborgare) samt roller i projektgruppen, bland annat vilka två som skulle genomföra dialogprocessen i skolan.

Under tiden inleddes ett parallellt arbete med planering samt genomförande av AiS som omfattade både planerings- och avstämningsmöten, förberedelsearbete samt genomförande av de totalt fem träffar med eleverna som metoden bygger på.

	Publiceringsdatum 2023-10-17	Sida 15 (25)
Projektnamn Våra Rum	Dokumenttyp Slutrapport	Version 1.0

Under våren 2023 bearbetade gruppen de olika behov och förslag som kommit fram ur AiS-processen för att ta fram underlag till en bred dialog med allmänheten i Brålanda.

I början av mars avslutades Arkitekter i Skolan med en utställning på biblioteket i Brålanda. Alla elever i klassen, hela projektgruppen samt lokal press var på plats vid vernissagen då även en kommunpolitiker deltog för att tacka eleverna och lyfta fram dem som en viktig resurs och som experter på sin närmiljö liksom sina specifika behov och önskemål.

I slutet av mars genomfördes en workshop som riktade sig till allmänheten i Brålanda och syftade till att diskutera och komplettera de förslag som kommit ur AiS. Uppslutningen blev inte så stor som förväntat, men de som var på plats hade både engagemang och möjlighet att påverka – flera var politiker samt representanter från närings- och föreningslivet. Mycket givande och bra diskussioner och tydlig uppslutning kring flera av de förslag som eleverna hade kring Brålanda.

Sammanställningen av workshopen med allmänheten har bearbetats av projektgruppen och ligger till grund för en handlingsplan som blir vägledande för genomförandet av de prioriterade förslag/projektidéer som Våra Rum har resulterat i.

Parallellt med Våra Rum och AiS-processen har projektledaren tillsammans med flera i projektgruppen fått i uppdrag att ta fram riktlinjer för konstnärlig gestaltning i offentlig miljö (1 procent av exploateringsbudgeten) samt förslag till konkreta investeringar i kommunen under 2023. Gruppen har i och med detta lyckats rikta kommunala medel för konstnärlig gestaltning till Brålanda.

*Arkitekter i Skolan är en metod för dialog om stadsutveckling som skapades tillsammans med elever på Drottninghögskolan i Helsingborg hösten 2011. Metoden har sedan reviderats och utvecklats och har sedan dess genomförts i en rad olika kommuner och skolor med både mellan- och högstadielärover.

Arkitekter i Skolan har visat sig vara en ypperlig ingång för att möta barn och unga invånare, eftersom metoden bygger på en ömsesidig lärandeprocess. Arkitekter och planerare lär känna ett område ur barnens perspektiv och barnen lär känna sin närmiljö och får delta i diskussionen om framtida utvecklingsmöjligheter för sitt närområde.

I metoden ingår också att skapa förståelse för vem som har ansvar för planering och byggande, samt ge möjlighet att möta några av de ansvariga aktörerna i en planeringsprocess. Grunden för Arkitekter i Skolan är att arbeta med ett områdes nutid, dåtid och framtid, samtidigt som fokus rör sig från närområdet ut till övriga staden och tillbaka igen.

Arkitekter i skolan genomförs under fyra - fem halvdagar under ett antal veckor. Metoden avslutas med en återkoppling och/eller en vernissage några månader senare.

I metoden ingår grupparbeten, individuella arbeten, föreläsningar, guidade utflykter, hemarbeten. Lärarledd undervisning.

Länkar till metoden: <https://www.boverket.se/sv/PBL-kunskapsbanken/teman/barnkonventionen/exempel/arkitekter/> (Boverket)
<https://utveckling.skane.se/kulturutveckling/kulturutveckling/gestaltad-livsmiljo/glap--gestaltad-livsmiljo-genom-arkitektur-och-pedagogik/>(Region Skåne)

	Publiceringsdatum 2023-10-17	Sida 16 (25)
Projektnamn Våra Rum	Dokumenttyp Slutrapport	Version 1.0

3.4.2 Organisation

Projektgrupp om sju personer med bred kompetens från näringsliv, kultur- och fritid, stadsmiljö, stadsbyggnad samt kommunstyrelsens förvaltning. Projektledning från Kultur- och fritidsförvaltningen. Representant i styrgruppen; förvaltningschef på Kultur- och fritidsförvaltningen.

3.4.3 Resultat och effekter

Gruppens utvärdering av de målsättningar som satts upp för kommunen:

- **Arbeta förvaltningsövergripande – minst tre olika förvaltningar ska finnas representerade och jobba aktivt i arbetsgruppen.**

Ja - fyra förvaltningar med aktivt deltagande under hela processen; kultur- och fritidsförvaltningen, samhällsbyggnadsförvaltningen, miljö- och byggnadsförvaltningen och kommunstyrelseförvaltningen. Gruppen kommer sannolikt att fortsätta samarbetet efter projektidens slut.
- **Ha ett tydligt barn- och ungdomsfokus i arbetet med att utveckla Brålanda centrum.**

Ja - i och med arbetet med Arkitekter i Skolan samt efterföljande projekt i Centruparken som genomförts, och en ansökan på väg in till Leader för medel till genomförande av två "hang-outs". Men mer kunde kanske ha gjorts? Gruppen har behövt prioritera bort dialog med vissa andra målgrupper för att komma i mål med den här dialogprocessen (klass fem på Brålandaskolan). Nu återstår att se om övriga projekt i handlingsplanen kommer att kunna genomföras som tänkt. Handlingsplanen kan bli en hjälp att driva på genomförandet.
- **Arbeta med nya metoder för samverkan som kommunen kan använda sig av även fortsättningsvis (i andra projekt och uppdrag).**

Ja - metoden Arkitekter i skolan har fungerat väldigt bra och gett en hel del mervärden (förutom att generera bra idéer till Brålanda). Metoden kommer förhoppningsvis att användas i arbetet med en ny arkitekturstrategi och i andra platsutvecklingsprojekt i kommunen. Ett flertal av kommunens rektorer har fått en presentation av metoden och processen i Brålandaskolan.
- **Skapa en handlingsplan för utvecklingen av Brålanda centrum.**

Ja, en handlingsplan är framtagen med utgångspunkt i de förslag och idéer som framkommit under arbetet med Våra Rum. Det framhålls dock att handlingsplanen för Våra Rum bara utgör en liten del av allt det som tänks och planeras för i Brålanda. Hur ska handlingsplanen för Våra Rum i Brålanda leva vidare och hur prioriteras den i relation till andra projekt i kommunen? Det finns ingen mottagare eller formellt forum där handlingsplanen kan tas upp för beslut. Däremot påminner sig gruppen om att både kommundirektören och kommunfullmäktiges ordförande har lyft fram arbetet i Våra Rum som ett gott exempel på samverkan och att det på så vis finns ett förmodat intresse av att följa upp på ett genomförande av handlingsplanen.
- **Initiera en grupp/forum som kontinuerligt stämmer av och följer upp de åtgärder som listas i handlingsplanen.**

Nej. Det har varit ottydligt vilket syfte, uppdrag och mandat en sådan grupp/forum skulle ha. Det finns dock en uttalad önskan om ett forum där flera olika uppdrag inom offentlig plats skulle kunna samlas (exempelvis offentlig konst, trafik och gestaltning, inkludering av barn och unga m.fl.)

	Publiceringsdatum 2023-10-17	Sida 17 (25)
Projekt Våra Rum	Dokumenttyp Slutrapport	Version 1.0

- **Planera för och påbörja genomförandet av minst ett av de förslag som genereras inom samarbetet med barn och unga via skolan.**

Ja, två punkter i handlingsplanen är genomförda och en ansökan till Leader för genomförande av ett par aktivitets- /mötesplatser är under framtagande och kommer att lämnas in till Leader under oktober/november 2023.

Aktiviteter och medverkande:

Antal genomförda projekt och aktiviteter: Sju aktiviteter; fem träffar med skolklassen, en vernissage samt en workshop för allmänheten.

Antal medverkande i processen: (t ex medborgare, konstnärer, arkitekter):

Klass fem på Brålandaskolan i processen Arkitekter i skolan = ca 30 elever samt lärare, arkitekter och barnkulturstrateg.

En vernissage med skolelever, anhöriga/allmänhet + politiker och alla involverade tjänstepersoner = ca 50-60 personer

En workshop för allmänheten = ca 20 personer

Antal olika typer aktörer som medverkar (föreningar, medborgare, näringsliv, tjänstemän från olika förvaltningar): Företagarföreningen, medborgare, skolelever, politiker samt tjänstepersoner från flera olika förvaltningar.

4 Organisation och bemanning.

4.1 Roller, ansvar och befogenheter

Den centrala projektgruppen för Våra Rum har bestått av en projektledare och en kommunikatör från Fyrbodals kommunalförbund samt två externa process stöd. Processtöden har varit Tinna Harling och Katarina Carlsson, som upphandlats av Fyrbodals kommunalförbund. Projektledare var från början Ida Svanberg, som senare ersattes av Anna Svensson Elfström. Linnea Grimstedt på Fyrbodals kommunalförbund har varit med i projektgruppen hela tiden och har även under en period varit tillförordnad projektledare. Jenny Mårtensson är kommunikatör på Fyrbodals kommunalförbund och har ingått i projektgruppen under hela projektet.

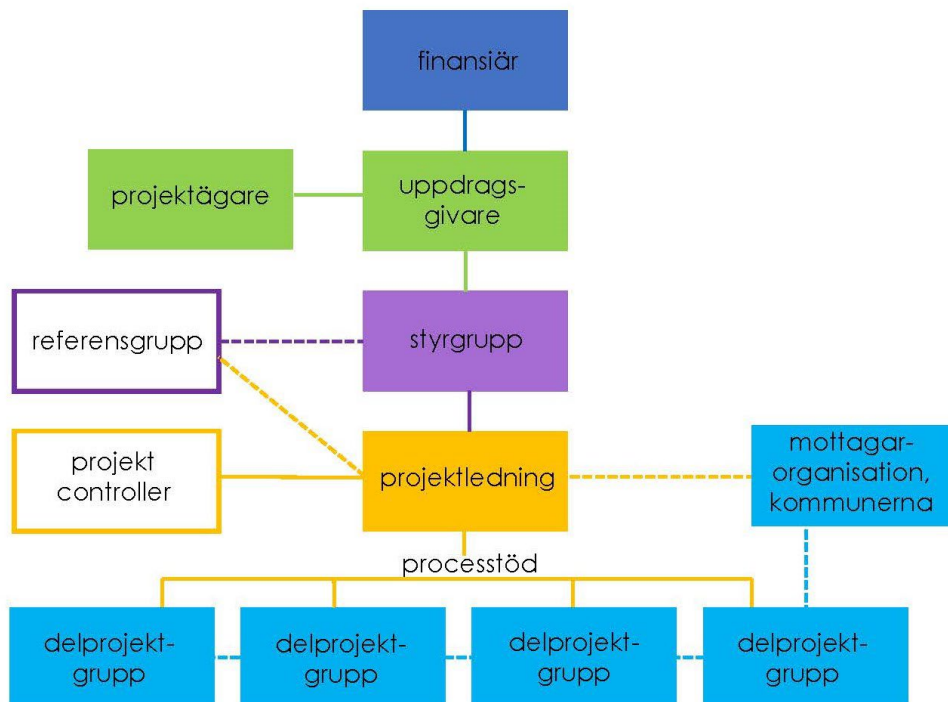

Bild 1. Projektorganisation

Styrgruppen har bestått av Magnus Olsson, Melleruds kommun, Carina Johansson, Orust kommun, Eveline Karlsson, Sotenäs kommun samt Anna Svensson, Vänersborgs kommun. Samtliga personer är förvaltningschefer inom kultur eller samhällsbyggnad. I starten höll Anna Lärk-Ståhlberg på Fyrbodals kommunalförbund i styrgruppsmötena, men senare var det Anna Svensson Elfström (projektledare på Fyrbodals kommunalförbund) som var sammankallande.

Referensgruppen har bestått av Liv Sonntag, landskapsarkitekt på Väveriet och Lisa Bomble, arkitekt och lektor på Högskolan Väst. Deras kompetens och erfarenhet från både nuvarande och tidigare roller och gjort att de

	Publiceringsdatum 2023-10-17	Sida 19 (25)
Projekt Våra Rum	Dokumenttyp Slutrapport	Version 1.0

varit ett väldigt värdefullt stöd för processtöden. Under pilotprojektet har referensgruppen och styrgruppen inte träffats.

4.2 Kommunikation

De kommunikativa insatserna för Våra Rum har skett på två nivåer: på övergripande nivå samt på lokal nivå för varje deltagande kommun. Den övergripande kommunikationen handlar om att göra satsningen känd och väcka positiva förväntningar. Jenny Mårtensson, kommunikatör vid Fyrbodals kommunalförbund har arbetat med detta tillsammans med projektledaren och processtöden. Det övergripande budskapet har varit att uttrycka det som beskrivs i projektets mål: ”Genom att ta ett helhetsgrepp kring samhällsbygget kan vi nå en mer hållbar utveckling. När olika perspektiv samspelar kan de också berika varandra. Arkitektur, form, design, konst och kulturarv har stor betydelse tack vare att de bland annat påverkar människors hälsa och välbefinnande.”

Med detta som utgångspunkt har vi velat kommunicera hur samarbete kring arkitektur, form, konst och kulturarv, ger mervärde såväl inom som mellan de engagerade kommunerna.

Målgrupper för den övergripande kommunikationen;

- politiker på lokal och regional nivå
- tjänstepersoner inom berörda förvaltningar i Fyrbodals 14 kommuner.
- näringsliv och föreningar inom arkitektur, form, design, konst och kulturarv
- aktiva föreningar, markägare, lokala företagare med flera inkluderade i arbetet.

Ansvar för den specifika kommunikationen för varje deltagande kommun har legat på respektive lokala projektgrupp/kommun. Där har man arbetat olika aktivt i de fyra kommunerna. Överlag har kommunikationen främst skett genom inlägg på sociala medier. Det som har nått ut bäst har varit lokal press i kombination med personliga inlägg på sociala medier, som t ex Vänersborgs kommunchefs inlägg på LinkedIn, om arbetet med Arkitekter i Skolan i Brålanda.

4.3 Press runt projektet

Pressmeddelande gick ut i oktober och projektet Våra Rum blev snabbt omskrivet i lokaltidningarna, bl a Melleruds nyheter. För exempel, läs mer på: <https://e-tidning.mellerudsnyheter.se/p/melleruds-nyheter/2022-10-25/a/nytt-projekt-ska-lyfta-miljoer-i-dals-rostock-och-bralanda/2965/663227/32329885>

samt i ST-tidningen: <https://www.sttidningen.se/nyheter/orust/nu-ska-centrala-henån-piffas-upp-1.85641974>
<https://www.sttidningen.se/nyheter/orust/orustborna-fick-tycka-till-om-henåns-framtida-utseende-1.86347135>

	Publiceringsdatum 2023-10-17	Sida 20 (25)
Projektnamn Våra Rum	Dokumenttyp Slutrapport	Version 1.0

5 Intervjuer/utvärdering

Intervjuer med projektets lokala projektledare, sektorchefer och föreningsrepresentanter

Sammanfattning intervju-underlag och syften

Under hösten 2022 och försommaren 2023 svarade olika funktioner från olika projektkommuner på frågor som kretsar kring pilotprojektet Våra Rum. Sex lokala projektledare, fyra chefer i styrgruppen, en kultursamordnare och två representanter från föreningslivet har bidragit och deras svar har kokats ned till nedanstående koncentrat.

Vad anser man ute i kommunerna att *Våra Rum* har bidragit med?

Det som lyfts fram mest är de insatser som handlar om barn-unga-perspektivet, invånardialogen och den demokratiska aspekten. I alla kommuner har barn eller unga engagerats i dialogen och deras synpunkter och önskemål har gett av tryck i de konkreta handlingsplaner som projektet resulterat i. En barnkultursamordnare i en lokal projektgrupp säger att han har glatts åt att få uppleva barnrättsarbete i praktiken och inte endast som vackra ord. En samhällsbyggnadschef: "Det allra mest positiva är att vi genom projektet lyckats engagera nya grupper av medborgare, framför allt de unga, vilket är oerhört glädjande. Det är ibland svårt att hitta formen att prata samhällsbyggnad med framför allt ungdomar. Processen har gett ett gott stöd till det." Även politikerna har uttryckt uppskattning över att barn och unga har fått vara delaktiga.

Genom invånardialogen har en mängd intressanta förslag inkommit till medborgarna att arbeta vidare med och den har öppnat ögonen för hur stort invånarnas intresse och engagemang för sin närmiljö är. En medlem i en kommuns ungdomsråd säger: "Ett plus i kanten att projektet verkligen fick med hela populationen genom att få ungdomar, företagare och allmänheten in i diskussionerna. Vi kände oss lyssnade på och fick också begripliga förklaringar till varför vissa saker inte skulle gå att genomföra." I en kommun blev man överraskad av hur förvånansvärt enkla och blygsamma ungdomarnas förbättringsförslag var. "Vi krånglar ofta till det i onödan i vårt arbete och vill satsa så stort när det kanske bara behövs enkla insatser för att invånarnas trivsel ska höjas."

I ett par kommuner har man verkligen lyckats implementera ett tvärsektoriellt arbete, ett arbetssätt som man avser att fortsätta med, vilket är glädjande då detta var ett projektmålen. I andra kommuner har det varit svårare men enligt flera tillfrågade har projektet ändå tillfört lärdomar inför framtida interna samarbeten.

Från alla kommuner har man lyftet värdet av de processtödd som anlitats genom projektet för att stötta kommunerna i det tvärsektoriella arbetet och med invånardialogerna, samt i framtagandet av respektive handlingsplan. Processtöden har kommit in som fria resurser och med nya ögon. "Det externa örat och speglingen av vår process har varit ovärderlig". Genom deras stöd och pådrivande har alla kommuner lyckats samla sig till en konkret handlingsplan inför ett genomförande av de planerade gestaltningarna.

"Dialogarbetet har varit det riktigt positiva i projektet. Det allra mest positiva är att vi genom projektet lyckats engagera nya grupper av medborgare, framför allt de unga, vilket är oerhört positivt. Det är ibland svårt att hitta formen att prata samhällsbyggnad med framförallt ungdomar. Processen har gett ett gott stöd till det".

	Publiceringsdatum 2023-10-17	Sida 21 (25)
Projektnamn Våra Rum	Dokumenttyp Slutrapport	Version 1.0

Processtödens insats: "Genom att de har haft ett tidsperspektiv har det inte runnit ut i sanden, utan de har kunnat hålla tempot, och projektet har inte 'försvunnit' i det allmänna bruset av alla slags olika ordinarie uppdrag i kommunen".

Citaten ovan är från intervjuer med projektledare och styrgrupp som gjorts under våren 2023.

De största utmaningarna i pilotprojektet Våra Rum

Utmaningar som projektet har behövt hantera har i första hand handlat om oklara förväntningar, tidspress, otydliga roller och mandat samt bristande förankringsarbete. Nu i efterhand, när de lokala projektledarna och cheferna kan se tillbaka på ett nästan genomfört projekt, är det tydligt att flera av kommunerna gick in i projektet utan att egentligen veta vad som förväntades av dem. Det handlade om de egna personella insatserna, om hur mycket tid och vilka funktioner som skulle behöva ingå i projektgruppen och deras inbördes relationer, mandat för den lokala projektledaren, den interna kommunikationen mm. En större tydlighet från Fyrbodals kommunalförbund som projektägare hade gjort stor skillnad för de kommunala förvaltningarnas möjlighet att avsätta resurser, planera för förankring etc.

När processtöden påbörjade sitt arbete blev det tydligt att förväntanshorisonten på kommunens insatser skiljde sig åt och projektet upplevdes tidvis som stressigt och pressat. "Det här är långa processer och komplicerade frågor som tar tid i en kommunal organisation. Bli politiska beslut försenade av någon anledning så kan det ta månader extra. Det måste finnas sömsmån för det." En annan person hade önskat mer lyhördhet för kommunens förutsättningar och behov. Samtidigt uttrycker flera att det var nödvändigt att processtöden drev på processen. "Det hade tagit tre gånger så lång tid för oss att komma hit utan projektet och processtödens inblandning." I vissa fall hade inte den lokala projektledaren det mandat som krävdes för att hen skulle kunna driva det egna interna arbetet framåt i den takt som krävdes. "Det har varit en utmaning att vara projektledare samtidigt som jag inte rätt över mina kollegors planering."

Något annat som lyfts i intervjuerna handlar om vikten av förankring i den egna organisationen, både gentemot tjänstepersonerna i förvaltningen som i politiken. Ett par chefer i styrgruppen uttrycker att projektet blev svårare att genomföra än det hade behövts, och att det hade blivit mycket enklare om de hade lagt ner mer tid i början på att förankra projektet bättre hos alla berörda. Nu skapades onödiga uppförsbackar i projektet i stället.

Slutligen var det naturligtvis också en utmaning för projektet att en projektledare saknades under 4,5 månader och att det sedan tog tid för den nya projektledaren att komma in i projektet och arbetet. Det innebar att andra parter i projektet fick axla projektledaruppgifter utöver sina egna uppgifter men också att det kontinuerliga uppföljningsarbete som projektledaren skulle hålla i haltade. Detta bekräftas av en chef i styrgruppen: "Det har märkts att det saknats en projektledare under en del av projektet. Vi hade behövt få mer hjälp från projektledaren att fokusera på uppgiften och vad den krävde."

"Vi skulle ha behövt haft en mycket tydligare kvittens på att kommunen och processtöd har samma bild av projektuppdraget och dess omfattning. Nu är det ju ett pilotprojekt och då man inte veta allt i förväg, men konfliktytan uppstår där, mellan projektledare med ett projekt och en organisation med så många splittrande uppgifter. Vi hade behövt få mer hjälp att fokusera på uppgiften och vad den krävde, så att vi som kommun själva skulle kunna förstå hur vi skulle skapa förutsättningarna internt för ett bättre kvalitativt arbete med den här typen av projekt som kommer in från sidan"

Medskick ifrån intervjuerna inför fortsatt arbete:

- Kommunicera tidigt vikten av att man både som chef och tjänsteperson vågar gå utanför sin komfortzon vilket kan krävas i ett lyckat tvärsektoriskt arbete.
- Dokumentera och implementera det som projektet lär ut och bidrar med så att kunskapen och arbetsmetoderna kan leva vidare och inte bli personbundna – och att högste chef i projektet tar ansvar för detta.
- Ha med barnkultursamordnaren i projektgruppen så att man kan skapa aktiviteter inom projektet som främjar de estetiska läroprocesserna i dialogarbetet med barn/unga - på skoltid eller fritid.
- Från en ungdom i nuvarande pilotprojekt: "Vi tycker att det var bra att ha separata workshops med företag och ungdomsföreningen".
- Krångla inte till det för mycket i satsningarna. Ibland kan väldigt enkla lösningar och förbättringar ge stor effekt för att höja trivseln på en plats.

Citaten ovan är från intervjuer med projektledare och styrgrupp som gjorts under våren 2023.

6 Slutsatser och lärdomar

Under arbetet med Våra Rum har processtöd, projektledare och referensgrupp haft löpande samtal om de fyra parallella processerna för att kunna göra jämförelser och dra lärdomar. För att säkerställa en lärandeprocess som gagnar kommunerna så har vi också genomfört två kommungemensamma konferenser i maj och september 2023 - en för de fyra pilotkommunernas projektgrupper samt styrgrupp, och en överbrygningskonferens där även de nya kommuner som står inför arbetet med Våra Rum i nästa omgång deltog (se beskrivning sist i kapitlet). De övergripande slutsatser och lärdomar som beskrivs härunder kommer ur dessa samtal och konferenser samt från de intervjuer som gjorts med olika deltagare i processarbetet (se egen rubrik *Intervjuer*).

Förankring och förberedelser

Ett genomgående tema i utvärderingarna från de fyra kommunerna har varit förankring av projektet och arbetssättet. Alla de lokala projektgrupperna har på olika sätt lyft att deras arbete hade varit lättare och potentiellt mer effektivt om chefer och i vissa fall även politiker hade varit informerade och helst initierade bärare av begreppet Gestaltad livsmiljö och vad ambitionen med Våra Rum har varit.

En lärdom är att projektet tidigt skulle ha arbetat aktivt och målmedvetet med styrgruppen för att se till att alla kommunernas representanter i gruppen hade rätt ingång och förutsättningar för att förankra projektplanering, resursättning samt arbets- och förhållningssätt i sina respektive organisationer. I det här skedet hade referensgruppen tillsammans med projektgruppen kunnat bidra med värdefull input och frågeställningar direkt till styrgruppen. Styrgruppsrepresentanterna hade på så vis också fått bättre förutsättningar för att vara bärare av ett nytt arbetssätt och kunnat stötta de lokala projektgrupperna bättre. De lokala projektledarna och arbetsgrupperna hade framför allt behövt mer stöd och förståelse från sina chefer/organisationer för att en gedigen process måste få ta tid och att en projektledarroll kräver mandat (för att sammankalla och göra anspråk på kollegors kalendrar och insatser) och helst också en budget för projektarbetet.

En annan reflektion på samma tema är att det förmodligen hade varit en hjälp i samtliga fall om en kommunikatör hade ingått i de lokala arbetsgrupperna. Dels för att ställa viktiga kommunikativa frågor, men framförallt för att ge arbetsgrupperna en kanal ut i organisationen för kontinuerlig spridning av projektet, av

	Publiceringsdatum 2023-10-17	Sida 23 (25)
Projektnamn Våra Rum	Dokumenttyp Slutrapport	Version 1.0

arbetsätt och lärdomar. Organisationen (politiker, ledningsgrupper och kollegor) hade i sin tur kunnat reagera och ställa frågor under hela processen. På så vis hade arbetet kunnat förankras parallellt med att projektet utvecklades.

Ett öppet förhållningsätt

En viktig förutsättning för dialog- och deltagandeprocesser är att samtliga involverade parter behöver vara öppna för en föränderlig process där slutresultatet sannolikt blir något annat än det förväntade, ett förhållningsätt som i olika sammanhang även kallas agilt. Den här sortens processförståelse behöver generellt förstärkas då den i många fall står i motsättning till traditionellt projektarbete där det är fastställda målsättningar och delrapporteringar gentemot dessa som styr arbetet framåt. Ett öppet förhållningsätt i arbetet, där en fastlåst målbild för slutresultatet behöver ersättas med flexibilitet, kräver både mod och tillit. Ledare och chefer behöver ha tillit till och lämna över mandat till sina medarbetare, och den kommunala organisationen i stort behöver ha tillit till att kommuninvånare har relevant och värdefull kunskap om sin plats och sina behov. En reflektion under arbetet med Våra Rum är att de kommunorganisationer som har kommit lite längre med sina interna "tillits"-processer också har större förmåga att lyssna på och inkludera sina kommuninvånare i arbetet med att utveckla en plats. Generellt tycks det också vara en framgångsfaktor att tidigt även bjuda in politiker i processen.

Under arbetet med Våra Rum har det blivit tydligt att de deltagande kommunerna har väldigt olika vana och erfarenhet såväl som inställning till att samverka med civilsamhället. Oavsett hur de olika pilotkommunerna har tagit sig an Våra Rum, så har i princip alla involverade förflyttat sig i fråga om förståelse och lyhördhet för invånarens kunskap om sina platser och de resurser som finns i att samarbeta med invånare, föreningsliv och företagare. Många lyfter värdet av att jobba tillsammans med andra professioner i arbetsgruppen – det ger nya och fler perspektiv på både plats och arbetsätt. Reflektioner kring detta är att det är viktigt att få in "annan" kompetens (utöver de traditionella stadsbyggnads-kompetenserna) i arbetet med platsutveckling redan från start, och att det är kulturförvaltningen (eller liknande uppdrag) som lämpligen är kittet och kan fungera som gränsgångaren mellan olika förvaltningar och skarpa/"fyrkantiga" uppdrag (som exempelvis samhällsplanering, tekniska förvaltningar, skola, vård/omsorg m.fl.). Vidare tror vi att det vore värdefullt att tidigt i processen göra en inventering av behov och medvetenhet i gruppen/organisationen för att hitta rätt fokus för processtödet. Vissa kommuner har behov av en gemensam förståelse kring gestaltad livsmiljö och kanske en utbildning tillsammans med lokalpolitikerna, andra behöver skapa en verktyglåda med metoder för att nå och skapa dialog med olika målgrupper i samhället - kanske främst med dem som vanligtvis faller mellan stolarna (som kanske *inte* är föreningsaktiva, går i skolan eller på annat vis ingår i ett naturligt sammanhang för engagemang). Ett ytterligare behov skulle kunna vara att hitta strukturer för förvaltningsövergripande samverkan. Varje arbetsprocess kräver sin egna planering och behovet av processtöd kommer att se olika ut i de olika kommunerna.

Barnkonventionen i praktiken

En röd tråd igenom alla pilotprojekten har varit önskan att på något vis involvera barn och unga i processen. I vissa fall har det varit uttalat från början, som en viktig demokratiaspekt, att projektgruppen ska rikta sig till skolan eller fritidsgården för att föra dialog med barn kring platsutvecklingen. I andra fall har önskemålet om att involvera barn och unga formulerats lite längre fram i processen, som en naturlig del av att utveckla en plats om den ska inkludera många. I en av kommunerna var det företagare som vid en workshop uttryckte att barnen måste involveras för att platsen skulle kunna utvecklas till en attraktiv mötesplats där folk vill dröja sig kvar och hänga. Ur ett näringslivsperspektiv är det (visade det sig) självklart bra om barn och deras anhöriga vill

spendera tid på en plats – det är värdeskapande, sätter platsen på kartan och ger ett bredare kundunderlag. En slutsats vi kan dra av detta är att det finns flera olika perspektiv kring värden av att involvera barn och unga när en plats ska utvecklas, och att medvetenheten kring detta verkar ha ökat markant under de senaste åren. Metoderna för att inkludera barn och unga har sett olika ut i de olika kommunerna, men i samtliga fall har dessa unga målgrupper för dialog visat sig ge ringar på vattnet och även utvecklat eller stärkt samverkan också mellan andra grupper. I en av kommunerna uttryckte barnkulturstrategen att samverkansprocessen med elever på den lokala skolan var att ”arbeta med barnkonventionen på riktigt”. Det känns som ett lämpligt medskick, eller ledstjärna, till nya kommuner och medskapande processer.

Budget

Avslutningsvis kan konstateras att frågan om en budget för genomförande varit central i samtliga pilotkommuner. I några fall har projektgruppen dragit slutsatsen att en tydlig budget från start hade gjort processen enklare och öppnat fler dörrar under arbetets gång. I ett annat fall har avsatta och öronmärkta medel för genomförande visserligen öppnat dörrar för samverkan mellan olika förvaltningar, men å andra sidan skapat slitningar då förväntningarna inte varit samstämmiga kring vad och hur medlen ska användas. En slutsats är att det inte givet skapar en enklare process med en tydlig genomförandebudget, men att det förmodligen vore hjälpsamt med en projektbudget (för att skapa förutsättningar för prioritering, mandat och framdrift) samt delvis finansiering av ett genomförande. Någon form av medfinansiering är oftast ett krav när kommuner söker externa bidrag för exempelvis platsutveckling, vilket kan vara utmanande att få ihop när processen är igångsatt om inte några avsatta medel finns från start.

Kommungemensamma möten

Projektet har haft som ambition att alla de involverade parterna ska kunna dra nytta av varandras erfarenheter och lärdomar. Detta har visat sig mycket värdefullt, både ur projektledningens som ur kommunrepresentanters perspektiv. Projektet har genomfört två kunskapsöverförande konferenser. En första i den alldeles nyinvidga mötesplatsen Karolinen i Dals Rostock den 2 maj 2023 och en andra på Grand Hotel i Lysekil den 15 september 2023.

För att de fyra kommunerna i pilotprojektet Våra Rum skulle få lära av varandra bjöds samtliga kommuner in till ett halvdagsmöte på den nyrenoverade mötesplatsen ”Karolinen” i Dals Rostock. Halvdagen inleddes med lunch uppe på Kroppefjäll B&B och vi tog oss sedan ner gemensamt till Karolinen där de fyra kommunerna presenterade sina processer för varandra och även fick en presentation av metoden Arkitekter i skolan. Därefter satt deltagarna gruppvis i samtal i runda bord och diskuterade med utgångspunkt i frågor som *Vad hade ni velat göra om/göra annorlunda om vi hade startat upp arbetet med Våra Rum idag och Vad ser ni är fördelarna med att jobba förvaltningsövergripande? Kommer ni fortsätta det arbetsättet- hur?* Vi avslutade med reflektioner kring frågeställningen *Vilken är den största utmaningen för er kommun gällande gestaltad livsmiljö och platsutveckling?*

Pilotprojektet Våra Rum avslutades med en överbyggande konferens där pilotkommunerna och de nya projektkommunerna fick träffas och dela lärdomar och erfarenheter, och diskutera vad som fungerat bra och mindre bra under pilotprojektet. Syftet med detta var att ge de nya kommunerna bästa möjliga förutsättningar att få till bra och givande lokala processer och projektresultat i sina kommande projekt.

Avslutningsvis från konferensdagen:

”Jag ska försöka omfamna ovissheten som följer med en medskapandeprocess”

	Publiceringsdatum 2023-10-17	Sida 25 (25)
Projektnamn Våra Rum	Dokumenttyp Slutrapport	Version 1.0

”De flesta tycker att samhällsutveckling är viktigt och relevant och vill gärna vara med och bidra – vi behöver fler bra forum för dialog och samverkan”.

7 Nästa steg efter pilotprojektet Våra Rum

Pilotprojektets fyra kommuner

Pilotprojektets fyra kommuner har valt fyra olika vägar för att gå från dialogprocess och en färdig handlingsplan till ett fysiskt genomförande:

- Sotenäs kommun använder avsatta medel från den kommunala budgeten till en konstnärlig gestaltning på torget i Bovallstrand.
- Orust kommun kommer att få både finansiellt och processuellt stöd av Statens konstråd vid ett genomförande av ett eller flera gestaltningsprojekt kring ån och använder också egna avsatta medel.
- Melleruds kommun och föreningen Kraften i Dals-Rostock har ansökt om medel från externa finansiärer för att genomföra planerna för de offentliga ytorna i stråket mötesplatsen Karolinen – järnvägsstationen – servicebutiken.
- I Vänersborgs kommun satsar man från egen budget för att genomföra en eller flera punkter från pilotprojektets handlingsplan för Brålanda centrum och söker kompletterande medel från externa finansiärer till genomförandet.

Nya kommuner i Våra Rum 2.0

Våra Rum är resultatet av uttryckta önskemål från Fyrbodals kommuner att tillsammans få möjligheten att utveckla arbetet med gestaltad livsmiljö, tvärsektoriella samarbeten och invånardialogen, och den uttalade ambitionen från start är att alla kommuner i förbundet ska få möjligheten att medverka i Våra Rum. Därför pågår arbetet med att söka och erhålla extern medfinansiering för Våra Rum 2.0 för återstående kommuner i förbundet.

I skrivande stund är tre nya kommuner redo att fatta stafettpinnen för att utveckla tre spännande platser i sina kommuner: Lysekil, Munkedal och Bengtsfors. I dessa kommuner har Barnkonventionen varit ledande i val av plats och man utgår från barnens och de ungas perspektiv i sitt val. I alla kommunerna är föreningslivet redan engagerat - i synnerhet föreningar som redan arbetar med barn och unga.